

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2 Facultatea	DREPT
1.3 Departamentul	DREPT PRIVAT
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE JURIDICE
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studiu / Calificarea	DREPT

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Drept Canonic						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf.univ.dr. Liviu-Marius Harosa						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf.univ.dr. Liviu-Marius Harosa						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					2
Examinări					1
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	33				
3.8 Total ore pe semestru	75				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul.
4.2 de competențe	Nu este cazul.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	- Este necesar un amfiteatru cu peste 100 de locuri, tablă, instrumente de scris. - Este interzisă utilizarea telefonului mobil sau a altor aparate pe durata cursului, cu excepția situației în care acestea sunt necesare pentru luarea de note scrise sau pentru documentare. - Orice înregistrare audio/video a prelegerilor trebuie efectuată doar cu permisiunea prealabilă a titularului de curs.
-------------------------------	--

	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Este necesară o sală cu aproximativ 30 de locuri. • Este necesar ca studentul să aibă la dispoziție legislația indicată și documentele scrise pregătite pentru seminar. • Temele scrise solicitate de titularul de seminar trebuie predate în termen de o săptămână, dacă nu se stabilește altfel. • Este interzisă utilizarea telefonului mobil sau a altor aparate pe durata cursului, cu excepția situației în care acestea sunt necesare pentru luarea de note scrise sau pentru documentare.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	1. <i>Cunoaștere și înțelegere</i> • cunoaște și înțelege noțiunile proprii dreptului canonic; • cunoaște și înțelege relațiile Biserica-Stat, dreptul eccleziastic; • cunoaște și înțelege relațiile dintre dreptul pozitiv și dreptul canonic; • regimul legal al cultelor și asociațiilor și organizațiilor religioase • cunoaște și înțelege organizarea Bisericii; cunoaște elemente de istorie a Bisericii. • Înțelege noțiunile de libertate religioasă; • cunoaște și înțelege noțiunea administrare a Sfintelor Taine/Sacramente. • înțelege și utilizează terminologia specifică dreptului canonic. • Cunoaște și înțelege dreptul matrimonial canonic (catolic și ortodox) 2. <i>Explicare, interpretare și aplicare</i> • dezvoltă abilități de utilizare în mod adecvat a cunoștințelor dobândite în rezolvarea unor aplicații practice; • aplică la situații practice și interpretează în mod corect dispozițiile legale studiate; • aplică și interpretează în mod corect deciziile CEDO și Supreme Court în materia libertății religioase; • competențe privind redactarea de cereri și concluzii; • competențe de rezolvare a unor cazuri practice (spețe), în raport de diferitele instituții studiate.
Competențe transversale	• formarea abilităților de dezvoltare a raționamentelor logico-juridice; • formarea abilităților de analiză a practicii judiciare relevante raportat la instituțiile studiate; • capacitatea de a analiza și de a critica, dacă este cazul, normele juridice canonice studiate • capacitatea de a prezenta în mod clar și fluent, oral și în scris, conceptele studiate; • competențe de utilizare interdisciplinară a cunoștințelor dobândite și a terminologiei specifice dreptului canonic.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Introducerea studenților în materia dreptului canonic, familiarizarea cu principalele instituții și cu conceptele fundamentale ale dreptului canonic.
7.2 Obiectivele specifice	• Înțelegerea specificului juridic, istoric și filozofic al dreptului canonic; • Analiza critică a situațiilor juridice prin aplicarea corectă a normelor, instituțiilor și conceptelor studiate la relațiile Biserica-Stat. • Formarea unei imagini generale asupra regimului juridic al bunurilor aparținând cultelor religioase; • Familiarizarea studenților cu practica judiciară relevantă pe marginea

	problemelor studiate
--	----------------------

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Aspecte introductive. Istoria Bisericii. Aspecte culturale și filozofice privind cultele religioase	prelegere interactivă	
2. Definirea dreptului canonic. Dreptul canonic catolic, dreptul bisericesc ortodox. Noțiunea de canon.	prelegere interactivă	
3. Izvoarele dreptului canonic. Locul dreptului canonic în societatea actuală.	prelegere interactivă	
4. Dreptul eccleziastic. Relațiile Stat-culte religioase. Analiză comparativă a mai multor sisteme de drept. Legea cultelor religioase	prelegere interactivă	
5. Privire comparativă asupra jurisprudenței CEDO, ÎCCJ, Curții Constituționale a României, Curții Constituționale Italiene, U.S. Supreme Court asupra libertății religioase (vor fi analizate sistemele român, francez, grec, common law, italian, german asupra relațiilor Biserică –Stat)	prelegere interactivă	
6. Organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române. Statutul de organizare și funcționare al B.O.R. Ierarhia religioasă și atribuțiile specifice. Biserica Romano-Catolică. Organizare și funcționare. Codex Iuris Canonici. Ierahia religioasă și atribuțiile specifice.	prelegere interactivă	
7. Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică) Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium. Ierarhia religioasă și atribuțiile specifice. Prezentarea organizării altor culte religioase recunoscute de Statul Român.	prelegere interactivă	
8. Persoanele în Biserică. Laicii, Clericii, monahii. Persoanele morale și persoanele juridică în Biserică	prelegere interactivă	
9. Bunurile temporale ale Bisericii. Bunuri sacre, bunuri sfințite, bunuri eccleziastice și bunuri ecleziale.	prelegere interactivă	
10. Dobândirea bunurilor temporale. Contractul de vânzare-cumpărare (noțiuni specifice dreptului canonic), donația pentru cauză pioasă, fundația pioasă autonomă, fundația pioasă neautonomă, fiduciar religioasă.	prelegere interactivă	
11. Dobândirea bunurilor temporale prin succesiune. Succesiunea ierarhilor și a monahilor. Reguli succesoriale specifice.	prelegere interactivă	
12. Administrarea Sfințelor Taine/Sacramente în Biserica Ortodoxă și în Biserica Catolică	prelegere interactivă	

13. Drept matrimonial canonic. Căsătoria. Impedimente la căsătorie.	prelegere interactivă	
14. Drept procedural canonic. Pedepsele în Biserică.	prelegere interactivă	
Bibliografie Obligatorie: • L.-M.Harosa, <i>Drept canonic</i>, ed. Universul Juridic, București, 2013; • Legislație și jurisprudență indicată • Statutul de organizare și funcționare al Bisericii Ortodoxe Române; • Codul de drept canonic -Codex Juris Canonici (C.I.C. 1982) • Codul canonic al Bisericilor Orientale -Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium (C.C.E.O.-1990) Facultativă: • P. Valdrini, J-P. Durand, O. Échappé, J. Vernay, <i>Droit Canonique</i>, 2e éd. Dalloz, Paris, 1999; • I.N. Floca, <i>Drept canonic ortodox. Legislație și administrație bisericească</i>. Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990, vol. I, p. 70 și urm.; • J.T. Martin de Agar, <i>A Handbook on Canon Law</i>, coed. E. Caparros & M. Thériault, Montreal, Canada, 1999; • I.-N. Floca, S. Joantă, <i>Drept bisericesc</i>, vol. I, f.ed., Sibiu, 2006. • L.-M. Harosa, <i>Bunurile temporale ale Bisericii. Regimul juridic al bunurilor aparținând Bisericii</i>, vol I., Ed. Universul Juridic, București, 2011, p. 25; • P.Vlaicu, <i>Canon și libertate</i>, Presa Universitară Clujeană, 2013.		
8.2 Seminar /	Metode de predare	Observații
1. Aspecte introductive. Istoria Bisericii. Aspecte culturale și filozofice privind cultele religioase	prelegere interactivă, brainstorming, învățare dirijată	
2. Definirea dreptului canonic. Dreptul canonic catolic, dreptul bisericesc ortodox. Noțiunea de canon.	prelegere interactivă, brainstorming, învățare dirijată și prin descoperire	
3. Izvoarele dreptului canonic. Locul dreptului canonic în societatea actuală.	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
4. Dreptul eccleziastic. Relațiile Stat-culte religioase. Analiză comparativă a mai multor sisteme de drept. Legea cultelor religioase	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
5. Privire comparativă asupra jurisprudenței CEDO, ÎCCJ, Curții Constituționale a României, Curții Constituționale Italiene, U.S. Supreme Court asupra libertății religioase (vor fi analizate sistemele român, francez, grec, common law, italian, german asupra relațiilor Biserică –Stat)	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
6. Organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române. Statutul de organizare și funcționare al B.O.R. Ierarhia religioasă și atribuțiile specifice. Biserica Romano-Catolică. Organizare și funcționare. Codex	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare	

Iuris Canonici. Ierarhia religioasă și atribuțiile specifice.	în echipă.	
7. Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică) Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium. Ierarhia religioasă și atribuțiile specifice. Prezentarea organizării altor culte religioase recunoscute de Statul Român.	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
8. Persoanele în Biserică. Laicii, Clericii, monahii. Persoanele morale și persoanele juridică în Biserică	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
9. Bunurile temporale ale Bisericii. Bunuri sacre, bunuri sfințite, bunuri eccleziastice și bunuri ecleziale.	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
10. Dobândirea bunurilor temporale. Contractul de vânzare-cumpărare (noțiuni specifice dreptului canonic), donația pentru cauză pioasă, fundația pioasă autonomă, fundația pioasă neautonomă, fiducia religioasă.	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
11. Dobândirea bunurilor temporale prin succesiune. Succesiunea ierarhilor și a monahilor. Reguli succesoriale specifice.	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
12. Administrarea Sfintelor Taine/Sacramente în Biserica Ortodoxă și în Biserica Catolică	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
13. Drept matrimonial canonic. Căsătoria. Impedimente la căsătorie.	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
14. Drept procedural canonic. Pedepsele în Biserică.	dezbateri interactive, brainstorming, rezolvare de spețe prin activități interactive, învățare în echipă.	
Bibliografie A se vedea pct. 8.1.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele de curs și seminar propuse au în vedere necesitatea tratării integrale a materiei, având caracter de actualitate în cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul dreptului civil, iar abordarea lor în cadrul acestei discipline se bazează pe reglementările în vigoare și pe evoluțiile doctrinare și jurisprudențiale contemporane. Deopotrivă, tematica disciplinei acoperă toate aspectele majore relevante din perspectiva înțelegerii raporturilor de distribuție, în raport de standardele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Nivelul de cunoaștere și înțelegere a materiei studiate, în raport de capacitatea de prezentare și utilizare adecvată a instituțiilor specifice raporturilor de distribuție și a conceptelor de specialitate; Rezolvarea de cazuri practice, după modelul celor propuse și analizate la curs și seminar.	Examen scris, 4 subiecte	90% - 100%
10.5 Seminar/laborator	Nivelul de cunoaștere și înțelegere a materiei; Capacitatea de a utiliza în mod adecvat conceptele studiate; Modul de abordare și de rezolvare a cazurilor practice propuse.	Evaluare pe baza participării la seminar și a evaluării pe parcurs. Prezentare referate și discuții libere asupra cazurilor prezentate la curs.	Până la 10%
10.6 Standard minim de performanță			
Examen scris: Pentru promovarea examenului este necesar să fie rezolvate corect cel puțin 2 subiecte.			

Data completării

13.09.2024

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....